

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/133/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113203999
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113203999.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Martina Valentová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 19C/171/2013-60 zo dňa 12.11.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, (ktorou sa domáhal zaplataenia majetkovej škody 175,- Eur a nemajetkovej ujmy 442,56 Eur majúcich vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica - ďalej tiež exekučný súd, pretože tento nerozhodol o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i § 44 ods. 7, 8 a 9 zák. č. 233/1995 Z.z. a § 101 a § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Súd vychádzal zo zistenia, že podľa pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 5Er/371/2003 exekútor požiadal o zmenu exekútora dňa 22.11.2010, keď súd o tejto žiadosti o zmenu súdneho exekútora rozhodol dňa 18. 7. 2011. Súd pri výklade pojmu „zbytočné priedahy v konaní“ v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov osvojil pojem „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv a definícií pojmov nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR, ktorý judikoval: Dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priedahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priedahy /I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04/. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priedah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR /II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02/. Pojem „zbytočné

prieťahy“ je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bol možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR / I. ÚS 63/00/. V danom prípade bolo rozhodnuté o žiadosti o zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonnej lehoty, táto skutočnosť však nevykazuje znaky zbytočných prieťahov, za ktoré by mal štát niesť zodpovednosť, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú. V časti náhrady skutočnej škody - náklady žalobcu tento nepreukázal žiadnym spôsobom výšku skutočných nákladov, navyše nebola splnená zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu, pretože nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného zapríčinil povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnený musel prikrčiť k vymáhaniu formou exekúcie. Ide o náklady, ktoré by bolo možné zahrnúť do náhrady trov exekúcie a došlo by tak k duplicitnému plneniu. V časti náhrady nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v prejednávanej veci by stačilo iba prípadné konštatovanie porušenie práva a nie sú dané dôvody na priznanie náhrady v peniazoch a prihliadnutím na dôvody uvedené vyššie. Bez ohľadu na skutočnosť, že došlo k rozhodnutiu po zákonnej lehote, vzhľadom na uvedené s prihliadnutím na objektívne dôvody, a to už spomenuté úkony, ktoré pred takýmto rozhodnutím treba zo strany súdu vykonať, nemožno bez ďalšieho konštatovať, že by došlo k prieťahom v konaní /ktoré neboli ani deklarované predsedom súdu či ÚS SR a tento práve naopak vo svojom rozhodnutí konštatuje, že nie každé porušenie lehoty je prieťahom v konaní/, je potrebné prihliadnúť na kontinuitu exekučného konania, nakoľko pôvodne poverený exekútor je povinný vykonávať svoju činnosť až do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, a teda oprávnený nie je na svojich právach z tohto dôvodu ukrátený. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania žalovaným, žalobcovi mala vzniknúť škoda nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v oneskorenom rozhodnutí o zmene exekútora. Lehota na uplatnenie nároku začala plynúť momentom uplynutia 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora, ktoré rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť dňom 29. 9. 2011 (kedy sa žalobca dozvedel o škode), žaloba bola podaná 27. 9. 2012, k uplynutiu 30-dňovej lehoty došlo pred dňom 23. 4. 2009 - t. j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Žaloba bola teda podaná po uplynutí zákonnej lehoty, a teda prípadný nárok nie je premlčaný. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, úspešnej žalovanej však náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila a nepreukázala, že jej trov konania vznikli.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol návrh na znalecké dokazovanie, čím znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, na čo súd nemal udržateľné dôvody. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní,

že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvého stupňa mal zistený skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, no vec nesprávne právne posúdil. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie aj omyl súdu pri aplikácii správneho ustanovenia právneho predpisu na správne zistený skutkový stav. Súd prvého stupňa mylne použil na danú vec zákonné ustanovenie v neskoršom znení, keď pre danú vec platila právna úprava skoršia, teda vec nesprávne právne posúdil, pričom ale bez ohľadu na rozdielnosť oboch znení aplikovaného zákonného ustanovenia vyplýva pre danú vec tá istá rozhodujúca právna skutočnosť (absencia konštatovania existencie priesťahov v danom súdnom konaní na to zákonom zmocneným orgánom), súdom prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádzaná, pre ktorú žalobu žalobcu zamietol.

Primárne je zo strany odvolacieho súdu potrebné poukázať na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti je zjavné, že (nepochybné z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní žalobcom na súdy), že (hmotno-právne) odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. V odvolaní žalobcu niet jedinej zmienky (tobôž protiargumentácie) vo vzťahu k argumentácii okresného súdu obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí, že pri rozhodovaní exekučného súdu v danej exekučnej veci, z ktorej si uplatňuje svoj nárok žalobca žalobou v tomto súdnom konaní na zmenu súdneho exekútora zákonná lehota 30 dní na rozhodnutie súdu o návrhu neexistovala a súd konal priebežne. Žalobca teda v konaní predovšetkým nepreukázal naplnenie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup. Odvolací súd pritom nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Podľa § 44 ods. 5 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení platnom a účinnom v čase začatia exekučného konania doručením návrhu oprávneného súdneho exekútora (§ 36 ods. 2 EP) k 18.11.2003, ak oprávnený požiadala súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Odvolací súd tak uzatvára, že z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že v predmetnom konaní Okresného súdu Senica zákonná lehota 30 dní na rozhodnutie o zmene exekútora neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti oprávneného o zmenu exekútora žiadnou lehotou nelimitoval. Lehota 30 dní bola zavedená až v ust. § 44 ods. 7 zákonom č. 341/2005 Z.z. s účinnosťou od 01.09.2005, pričom v zmysle prechodných ustanovení § 238 ods. 1 konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005. Vzhľadom na to je potom potrebné uzavrieť, že Okresný súd Senica v predmetnej veci rozhodnutím o žiadosti oprávneného o zmenu exekútora po lehote 30 dní neporušil žiadne zákonné ustanovenie.

Navyše ako správne konštatoval aj súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti oprávneného o zmenu exekútora je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2000 Z.z. až v prípade, ak o existencii priesťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované priesťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na priesťahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na priesťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva

alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 1.1.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarcia možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 1.1.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok navrhovateľa, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadávať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu (i nesúladnou s argumentáciou prvostupňového súdu), ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.